

Komentár k číselným výsledkom kontroly očkovania k 31.8.2019 za okres Rimavská Sobota

Kontrola očkovania bola vykonaná v zmysle usmernenia hlavného hygienika SR zo dňa 9.07.2019 pod značkou OE/5499/2019 RZ-120622/2019 za obdobie od 1.9.2018 do 31.8.2019 podľa predložených tabuliek.

- 1.1 Zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného očkovania v okrese Rimavská Sobota v sledovanom období neklesla pod 95%. Zaočkovanosť pri jednotlivých druhoch povinného očkovania detí sa pohybuje v rozpätí 96,98% - 100% (viď tabuľky č. 1a, 1b, 2, 3, 4, 5 a 7).
 - Zaočkovanosť 85,71% sme zaznamenali u pacientov zaradených do dialyzačného programu a 33,33% u pacientov v príprave na zaradenie do dialyzačného programu (tab. č. 8).
 - V kontrolovanom období bolo z celkového počtu 19 kontaktov nosičov HBsAg zaočkovaných 11 osôb a z celkového počtu 11 kontaktov chorých na VHB bolo zaočkovaných 7 osôb proti vírusovej hepatitíde B, z toho v 13 prípadoch nebolo očkovanie vykonané z dôvodu odmietnutia vakcinácie a v 5 prípadoch z dôvodu pozitívnych laboratórnych vyšetrení protilátok anti HBs (tab. č. 9a).
 - Z celkového počtu 392 evidovaných dvojročných detí žijúcich v miestach s nízkym hygienickým štandardom v kontrolovaných ročníkoch narodenia 2016 a 2017 bolo zaočkovaných v rámci odporúčaného očkovania proti vírusovej hepatitíde typu A – 105 detí v ročníku narodenia 2017 (93,22%) a 93 v ročníku narodenia 2016 (74,45%) - údaje sú uvedené v tab. č. 10.
 - Z iných druhov očkovania u detí do 15 rokov života bolo najviac detí zaočkovaných proti vírusovej hepatitíde typu A – 334 a proti rotavírusovým infekciám - 179 (tab. č. 11).
 - Zaočkovanosť 83,71% sme zaznamenali pri očkovaní proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb (tab. č. 12).
- 1.2 Celkový počet obvodov v okrese Rimavská Sobota je 18. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90% v 2 obvodoch.
 - 1. Všeobecná ambulancia pre deti a dospelých: v základnom očkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde B, Hemofilovým invazívnym nákazám, detskej obrne a pneumokokovým invazívnym ochoreniam, ako aj proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2017 – 88,57 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.
 - 2. Všeobecná ambulancia pre deti a dospelých: v preočkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde B, Hemofilovým invazívnym nákazám, detskej obrne a pneumokokovým invazívnym ochoreniam, ako aj proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2017 – 80,00 % z dôvodu chyby malých čísel, kde z celkového počtu 5 detí nebolo reálne zaočkované len jedno dieťa zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- 1.3. Pri kontrole očkovania neboli zistené nedostatky v evidencii a dokumentácii očkovania.
- 1.4. Zaočkovanosť novorodencov HBsAg pozitívnych matiek proti vírusovej hepatitíde B v ročníkoch narodenia 2017 aj 2018 bola 100,00%. Hyperimúnnny ľudský gamaglobulín proti vírusovej hepatitíde B nebol aplikovaný súčasne s prvou dávkou vakcíny v jednom prípade z dôvodu nedostupnosti preparátu (tab. č. 7).

- 1.5 V období od 1.9.2018 do 31.8.2019 v okrese Rimavská Sobota bolo nariadené mimoriadne očkovanie 208 priamych kontaktov v rámci protiepidemických opatrení pri 2 pokračujúcich epidémiách z roku 2018, ktoré boli komentované v predchádzajúcej kontrole očkovania v súvislosti s akútnou hepatitídou typu A v obciach s prevažne rómskym obyvateľstvom žijúcim v nízkom hygienickom štandarde. V jednej pokračujúcej epidémii s lokalizáciou v 2 obciach (Čakov – 3, Rimavská Seč – 1) ochoreli celkovo 4 deti vo veku 8 - 11 rokov, zaočkovaných bolo spolu 138 osôb (HAVRIX, VAQTA), z toho 92 detí (vrátane 2 ZŠ) a 46 dospelých osôb. V druhej pokračujúcej epidémii lokalizovanej v jednej obci okresu (Šimonovce – 2) celkovo ochoreli 2 osoby, z toho jedno dieťa vo veku 10 rokov a jedna dospelá osoba. V uvedenej epidémii bolo zaočkovaných 70 osôb (HAVRIX, VAQTA), z toho 45 detí (vrátane jednej ZŠ) a 25 dospelých osôb. Pokračujúce epidémie sme zaznamenali od septembra 2018 do decembra 2018.
- 1.6. V okrese Rimavská Sobota azylové zariadenia pre deti nie sú zriadené.
- 1.7. Pri kontrole očkovania v sledovanom období od 1.9.2018 do 31.8.2019 bolo zistené 4 dočasné a 7 trvalých kontraindikácií. Údaje uvádza nasledovná tabuľka.

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab. 1 Prehľad počtu zdravotných kontraindikácií očkovania

Druh očkovania, ročník narodenia	Diagnóza kontraindikácie	Počet zdravotných kontraindikácií zistených od 1.9.2017 do 31.8.2018		
		Dočasné	Trvalé	Spolu
Pneumokokové infekcie- r.2017	G 80 DMO	1	0	1
DTaP-VHB-IPV – r. 2017	G 80 DMO	1	0	1
MMR - r. 2017	G 80 DMO	1	0	1
MMR - r. 2016	I 42.0 Dilatačná kardiomyopatia	1	0	1
MMR – r. 2016	F 84.0 Autizmus	0	1	1
DTaP-IPV – r. 2012	G 80 DMO	0	1	1
DTaP-IPV – r. 2012	F 84.0 Autizmus	0	1	1
MMR – r. 2006	F 84.0 Autizmus	0	1	1
DTaP-IPV - r. 2005	G 40 EPI	0	1	1
DTaP - IPV - r. 2005	G 80 DMO	0	1	1
DTaP - IPV - r. 2005	F 84.0 Autizmus	0	1	1
Spolu		4	7	11

Tab. 2 Iné dôvody neočkovania

Okres Rimavská Sobota	Počet iných dôvodov neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených od 1.9.2018 do 31.8.2019				Spolu
	odmietnuté očkovania*	pobyt v zahraničí**	nedostavenie sa na očkovanie	iné (často choré)	
Spolu	43 odmietnutí	2 deti	35	6	86

* uviesť sumár počtov odmietnutí očkovania podľa tabuliek 1 – 5 prílohy usmernenia

**deti, ktoré sú započítané do počtu detí podliehajúcich očkovaniu v kontrolovanom období

1.8. V predchádzajúcej kontrole očkovania k 31.8.2018 sme zaznamenali 3 dočasné kontraindikácie, ktoré naďalej pretrvávajú, a z toho dôvodu deti neboli doočkované.

Tab. 3 Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2017 do 31.8.2018

okres Revúca	Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2017 do 31.8.2018		
	celkový počet	z toho počet doočkovaných detí k 31.8.2019	
		abs.	%
spolu	3	0	0,00

1.9. V okrese Rimavská Sobota v sledovanom období od 1.9.2018 do 31.8.2019 bola zaznamenaná jedna nežiadúca reakcia po očkovaní:

➤ u dieťaťa, ročník narodenia 2014 po podaní očkovacej látky INFANRIX POLIO s číslom šarže: AC20B373AH, kde sa jednalo o opuch (veľkosť 6cm x 6cm) s erytémom v mieste aplikácie vakcíny na ľavej hornej končatine. Lokálne príznaky boli sprevádzané febrilitami do 38°C. Dieťa nebolo hospitalizované, sledované u svojho všeobecného lekára pre deti a dorast. Zdravotný stav pacienta sa upravil spontánne, lokálne príznaky zhojené po terapii octanovým krémom v priebehu jedného týždňa.

1.10. Na drobné nedostatky v evidencii a dokumentácii očkovania boli všeobecní lekári pre deti a dorast ústne upozornení odbornými zamestnancami oddelenia epidemiológie RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote priamo v každej ambulancii na jednotlivých pediatrických obvodoch pri výkone kontroly očkovania.

1.11. V okrese Rimavská Sobota neboli zistené problémy pri výkone očkovania, ktoré by vyžadovali zavedenie osobitných opatrení v širšom rozsahu.

2. Odmietanie povinného očkovania zistené k 31.8.2019:

V okrese Rimavská Sobota v sledovanom období od 1.9.2018 do 31.8.2019 boli zaznamenané 4 čiastočné odmietnutia povinného očkovania v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia a 14 prípadov kompletného odmietnutia povinného očkovania detí rodičmi v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období. Zákonní zástupcovia boli pozvaní do poradne očkovania a boli upozornení na možné následky neočkovania ústne formou pohovoru a písomne prostredníctvom poučenia. Kumulatívny počet odmietnutí povinného očkovania v okrese Rimavská Sobota k 31.8.2019 – 61. Údaje sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 4 Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2018 do 31.8.2019 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres Rimavská Sobota	Zaevidované čiastočné odmietnutia povinného očkovania v období od 1.9.2018 do 31.8.2019 v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia proti					
	základné očkovanie			preočkovanie		
	DTP VHB HIB POLIO	pneumokokové invazívne ochorenia	osýpky mumps ružienka	DTP - POLIO v 6. roku života	osýpky mumps ružienka v 11. roku života	DTP – POLIO v 13. roku života
	0	2	0	1	1	0

*Čiastočné odmietnutie povinného očkovania - rodič odmieta len konkrétny druh očkovania/očkování. Nezaraďovať sem odmietnuté očkovania v aktuálnych kontrolovaných ročníkoch narodenia. Tieto ročníky sú evidované v tabuľkách na kontrolu zaočkovanosťi.

Tab. 5 Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od 1.9.2018 do 31.8.2019 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1.9.2018 do 31.8.2019	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31.8.2019
Rimavská Sobota	14	61

*Kompletné odmietnutie povinného očkovania – rodič odmieta všetky povinné očkovania, vrátane prípadu, keď rodič odmieta konkrétne očkovanie a zároveň odmieta všetky povinné očkovania aj v budúcnosti

3. Kontrola zaobchádzania s vakcínami bola vykonaná vo všetkých pediatrických ambulanciách. Pediatrické obvody v okrese Rimavská Sobota sú pre potreby uskladnenia očkovacích látok vybavené samostatnými chladničkami okrem troch ambulancií. Na týchto ambulanciách sú vakcíny odoberané priamo z lekární, ktoré sú v ich blízkosti. Skladovanie vakcín po expirácii nebolo zistené. Písomná nepretržitá kontrola teploty v chladničkách vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja je zabezpečená na jednom obvode, v ostatných obvodoch sa teplotná evidencia v chladničkách vykonáva iba v pracovných dňoch. Údaje sú uvedené v nasledovných tabuľkách 6a a 6b.

KONTROLA CHLADOVÉHO REŤAZCA V PEDIATRIKÝCH OBVODOCH

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab. 6 a

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín bez výparníka, vybavených chladničkovými teplomerami	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
			iba v pracovných dňoch	nepretržite**
18	6	6	6	0

KONTROLA CHLADOVÉHO REŤAZCA V PEDIATRIKÝCH OBVODOCH

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab.6 b

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín s výparníkom vybavených chladničkovými teplomerami	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
			iba v pracovných dňoch	nepretržite**
18	9	9	8	1

Poznámky k tabuľkám 6a a 6b:

- a) Dva pediatrické obvody majú jednu spoločnú chladničku s výparníkom s písomnou evidenciou iba v pracovných dňoch.
 - b) Tri pediatrické obvody uskladňujú očkovaciu látku v chladničkách v lekárni.
 - c) Jeden pediatrický obvod má dve chladničky – jednu s výparníkom a jednu bez výparníka s písomnou evidenciou iba v pracovných dňoch.
4. Nedostatky v súvislosti s krátkodobou nedostupnosťou očkovacích látok v rámci povinného očkovania v okrese Rimavská Sobota sa týkali dodávok vakcíny PRIORIX.
5. V porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania za sledované obdobie od 1.9.2017 do 31.8.2018 s kontrolou očkovania za obdobie od 1.9.2018 do 31.8.2019 možno konštatovať, že zaočkovanosť v okrese Rimavská Sobota v rámci pravidelného povinného očkovania detí a dorastu neklesla pod 95%, rovnako ako v predchádzajúcom období. Uvedená priaznivá situácia v očkovaní je udržiavaná v okrese dlhodobo. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90% v 2 obvodoch, v predchádzajúcom kontrolnom období sme nezaznamenali ani jeden obvod pod túto úroveň. Z iných druhov očkovania u detí do 15 rokov života bolo tak ako v predchádzajúcej kontrole očkovania najviac detí zaočkovaných proti vírusovej hepatitíde typu A a rotavírusovým infekciám. Počet pediatrických obvodov sa v porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania nezmenil, celkovo evidujeme 18 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota. K zmenám nedošlo ani v uchovávaní vakcín v chladničkách, všetci ambulantní pediatri písomne zaznamenávajú teplotu vo svojich chladiacich zariadeniach len v pracovných dňoch, okrem jedného, ktorý to zabezpečuje nepretržite. Počet kontraindikácií pre ktoré lekári neočkovali deti v dosiahnutom veku: 7 trvalých a 4 dočasné, v predchádzajúcom sledovanom období bolo hlásených 12 trvalých a 3 dočasné kontraindikácie. Doočkovanie dočasných kontraindikácií sa dlhoročne uskutočňuje vždy na základe posúdenia zdravotného stavu dieťaťa a ošetrojúcimi lekármi v spolupráci so špecialistami, ktorí stanovujú diagnózu kontraindikácie.